

A minőség közössége

Minőség Műhely Hajdú-Bihar megyében

Hajdú-Bihar megye 82 települése közül 21 város. A megye északnyugati, hajdúsági részén a nagyobb települések – főként városok – találhatók, a bihari részen a kisebbek vannak többségben. A városok és nagyobb lélekszámú települések magas számából is következik, hogy a közművelődési intézmények száma a helységekhez viszonyítva magas, összesen 32. A Nemzeti Művelődési Intézet Hajdú-Bihar Megyei Igazgatósága szereptudatának meghatározó eleme a tanácsadó, szolgáltató feladatok magas színvonalú ellátásával a támogató-fejlesztő szerep betöltése. Új fejlesztéseivel, projektjeivel elsősorban a megye közösségi színtereinek és közművelődési intézményeinek nyújt módszertani segítséget. Ezeket a feladatokat jellemzően partnerségben, együttműködésben valósítja meg, mintaprojektek létrehozására törekedve. A sikeres mintaprojektek és azok adaptációs folyamatai jó gyakorlatként szélesebb körben érnek el eredményeket, nagyobb hatásúak. Az igazgatóság a megye településein szakmai, módszertani és mentori segítséget nyújt a közművelődési alapszolgáltatásokhoz tartozó közösségi tevékenységek, fejlesztések megvalósításához. Eb-

ből következik egyik kiemelt célja, szolgáltató szerepének erősítése és szolgáltató képességének folyamatos fejlesztése.

Az igazgatóság legsikeresebb tevékenységei közé tartozik a közművelődési intézmények felkészítése a Minősített Közművelődési Intézmény Cím pályázat elkészítésére, illetve a címhez tartozó kritériumok teljesítésére. Az igazgatóság három munkatársa végezte el a Kiválóság modell a közművelődésben képzés I. és II. képzést. A tanulnak és a területi feladatellátásá-

ban szerzett tapasztalatok eredményeként kialakult az igazgatóság közművelődési minőségfejlesztési rendszeréhez kapcsolódó megyei stratégiája.

Az első és legfontosabb feladat a rendszer megyei szintű megismertetése, az abban foglalt feltételek teljesítésével szereshető szakmai előnyök bemutatása volt. Ezzel párhuzamosan elosztatta azokat a téves nézeteket, amelyek szerint a minősített közművelődési intézményben növekszik az adminisztrációs teher, ami megnehezíti a

Évzáró Minőségi Klub Hajdúszoboszlón, 2015. december 18.

Varga Marietta segíti a felkészülést Polgáron, 2019 decemberében

szokásos működést. Az igazgatóság a megfelelő információk átadása érdekében megyei szakmai napokon érzékenyítette a szakembereket a minőségfejlesztés jelentősége iránt. Arra hívta fel a résztvevők figyelmét, hogy a minőségfejlesztés a stratégiai tervezés és a folyamatos fejlesztés eszköze. Olyan rendszer, amely folyamatszabályozásai, bevált eljárásrendjei révén hatékonyan tudja segíteni a közművelődési tevékenységek megvalósítását, miközben kielégíti a partnerek feltárt, illetve látens igényeit. A minőségcentrikus gondolkodás másik

alapja a PDCA-ciklus érvényesítése, amely lehetővé teszi a hiányosságok, problémák rendszerszerű feltárását és megoldását.

Az első, 2013. évi megyei szakmai napon általános elméleti alapokat adott át a téma egyik szakértője, Szedlacsek Emília, a Nemzeti Művelődési Intézet szakmai igazgatója. A következő évben a gyakorlati feladatokkal, tennivalókkal, dokumentumokkal ismerkedhettek meg az érdeklődők a már minősült Debreceni Művelődési Központ igazgatóhelyettese, Szőnyi Sándorné közreműködésével.

Minőség Műhely Polgáron a VOKE Egyetértés Művelődési Központ igazgatója részvételével, 2020 februárjában

A tanácskozásokkal párhuzamosan az igazgatóság minőségirányítással foglalkozó munkatársai egyéni érzékenyítő megbeszéléseket folytattak a megyei intézmények vezetőivel, munkatársaival, amelyben felhívták a figyelmet a minőségfejlesztés fontosságára és a cím jelentőségére, valamint felmérték a minősített intézmény cím pályázattal kapcsolatos igényeket és terveket. Az első két év tapasztalatai alapján fogalmazódott meg a Minőség Klub létrehozásának gondolata, amely rendszeres találkozási lehetőséget biztosít az érdeklődő szakembereknek, megteremtve a tapasztalatok átadásának, a jó gyakorlatok megismerésének és a tapasztalati tanulásnak a fórumát. A klub tevékenységébe a már minősített intézmények vezetői, képviselői, valamint a minősítés iránt elkötelezett szakemberek kapcsolódtak be, ezzel létrejött a minőségcentrikus megyei közművelődési intézmények szakmai hálózata. Kialakult egy évi négy alkalomból álló működési modell, amely alkalmazkodott a cím-pályázati határidőkhöz. A klub nyitott volt minden érdeklődő intézmény, szervezet előtt – 2014-ben a sárándi közösségi színtér munkatársa is részt vett a munkában. A működés lényege, hogy az igazgatóság és a címmel rendelkező intézmények közvetlenül segítettek a pályázatra készülő, illetve a minősítő rendszer iránt érdeklődő szervezeteket, hol saját intézményükben, hol pedig a felkészülő intézményben. A műhelyfoglalkozások szakmafejlesztési alkalmakat is jelentenek, amelyek a jó gyakorlatok megosztásával az átadó és az átvevő együttműködésén alapuló adaptációs folyamatokat indítanak el. A következő években Hajdú-Bihar megye rendszeresen adott be nyertes pályázatokat.

Büszkék vagyunk rájuk, ezért időrendben felsoroljuk a nyertes intézményeket:

2014 – Debreceni Művelődési Központ; Mácsai Sándor Művelődési Ház, Kaba

2015 – Kovács Máté Művelődési Központ és Könyvtár, Hajdúszoboszló; VOKE Egyetértés Művelődési Központ, Debrecen

2017 – Debreceni Művelődési Központ; Mácsai Sándor Művelődési Ház, Kaba

2018 – Kovács Máté Művelődési Központ és Könyvtár, Hajdúszoboszló; VOKE Egyetértés Művelődési Központ, Debrecen; Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár

2020 – Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár, Polgár

2019. április 11. egy újabb mérföldkő a fejlesztés történetében: Hajdúszoboszlón, a Kovács Máté Művelődési Központ és Könyvtárban a jelenlévők elhatározták az együttműködés formalizálását, alapelveinek rögzítését. A szakmai fórum elnevezésében is megnyilvánult a módosítás, ezt követően Minőség Műhelyként működik, ezzel is jelezve a változást: a felmerülő kérdésekre, problémákra együttműködve, közösen keresik a legjobb megoldásokat. Az igazgatóság elkötelezett munkájának is köszönhetően Hajdú-Bihar megyében olyan közművelődési intézmények is vannak, amelyek már kétszeresen, háromszorosan minősültek. A megyei jó gyakorlatokat a szomszédos megyék munkatársainak is bemutatja a Hajdú-Bihar Megyei Igazgatóság, így 2018. november 29-én Polgáron, a nyíregyházi Vácz Mihály Kulturális Központ, valamint a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Iroda munkatársai is részt vettek a tapasztalatcserén, mely bizonyosan hozzájárult ahhoz, hogy 2020-ban sikeres címpályázatot készítettek. A hajdúszoboszlói műhelyfoglalkozáson a Nemzeti Művelődési Intézet Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Igazgatóságának vezetője és a tiszavasvári Találkozások Házának munkatársa vett

Nádházi-Tálas Csilla a Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár igazgatója átveszi a címet Fekete Péter kultúráért felelős államtitkártól 2019. január 22-én

részt, a 2019. november 29-i műhelymunkán a Nemzeti Művelődési Intézet Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Igazgatóságának minőségfejlesztéssel foglalkozó munkatársa volt jelen.

A Minőség Műhely egyben lehetőséget ad a cím elérését kitzűző intézmények közvetlen segítésére. Ezt a gyakorlatot jól illusztrálja a polgári Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár és az igazgatóság – a műhely keretében végzett – együttműködése. A közös munka 2018-ban a Minőség Műhelybe

történő meghívással vette kezdetét, amelynek előzménye volt az intézmény érzékenyítése és kialakult szándéka a cím pályázat jövőbeli elkészítéséről. Ezért az év utolsó műhelye november 29-én Polgáron valósult meg, ahol a Nemzeti Művelődési Intézet Hajdú-Bihar Megyei Igazgatóságának vezetője tartott előadást a minőségfejlesztés közművelődésben betöltött helyéről, szerepéről és fontosságáról. Számos példával, illetve gyakorlatból merített esettanulmánnyal tette érthetővé és érzékletessé a témát.

Utolsó simítások a pályázaton a nádudvari és a polgári közművelődési szakemberek részvételével a megyei igazgatóságon, 2020 júliusában

A polgári Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár boldog címbirtokos minőségfejlesztő csapata, 2021. január 22.

Polgár Város Önkormányzatának delegáltjaként részt vett Struba József képviselő, méltányolva a művelődési központ minőségfejlesztés irányába tett törekvéseit és biztosítva őket az önkormányzat támogatásáról. Az alkalom egyben az intézmény végleges elköteleződését is meghozta. A 2019. évi Minőség Műhelyek már az új pályázó intézmények felkészítését szolgálták, így december 9-én ismét Polgáron valósult meg az év utolsó alkalma. A Nemzeti Művelődési Intézet Szolgáltatásfejlesztési Igazgatóságától Varga Marietta módszertani referens volt jelen, hogy választ adjon a pályázattal kapcsolatos kérdésekre és további információt adjon a pályázati dokumentumokról és az önértékelésről. A következő alkalom a kétszer minősült VOKE Egyetértés Művelődési Központ igazgatójának, Kardos Ilonának a közreműködésével valósult meg 2020. február 17-én Polgáron. A műhelymunka elsősorban az előzetes szándéknyilatkozat megfelelő elkészítését tűzte ki célul. A felvetődő kérdésekre az igazgatónő mellett jómagam válaszoltam. Az önértékelés szemléletét, módszereit tudatosító foglalkozáson az intézmény valamennyi szakmai

munkatársa részt vett, akik megismerkedtek a VOKE intézményének pályázatával, sajátos helyzetével és az ebből adódó feladatokkal. Az év nagyon eredményesnek ígért, mert négy intézmény tervezte beadni a cím pályázatát. A kabai Mácsai Sándor Művelődési Ház, a Debreceni Művelődési Központ ismételt pályázóként, a nádudvari és a polgári intézmények új pályázóként jelentkeztek. A járvány miatt bevezetett korlátozások miatt a következő műhely online térben zajlott le 2020. május 4-én a polgári és a nádudvari Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár igazgatói, Varga Marietta, a Minőségfejlesztési Központ referense, illetve a megyei igazgató és R. Simor Katalin közművelődési referens részvételével. A pályázó intézmények néhány formai kérdést

tisztáztak és a helyszíni audittal kapcsolatban kértek információt. A címpályázat beadás előtti utolsó megbeszélésnek a Hajdú-Bihar Megyei Igazgatóság adott helyet 2020. augusztus 17-én, amelyen az igazgatóság munkatársai, a nádudvari és a polgári intézmények vezetői és munkatársai beszéltek meg az utolsó simításokat. Sajnos intézménymegszüntetés, illetve átszervezés miatt két intézmény az előjelentkezést követően már nem adta be a pályázatát, egy intézmény pedig a helyszíni szemle alapján még nem nyerte el a címet.

Hajdú-Bihar megyében négy többszörös és két egyszeres címbirtokos intézmény van. A megyei igazgatóság a Minőség Műhely fenntartásával, jó példák bemutatásával segíti a megyei intézményeket a minőségfejlesztésben rejlő előnyök és lehetőségek megismerésében, ösztönzi és közvetlenül segíti az új pályázatok megszületését.

Külön köszönet illeti a derecskei Városi Művelődési Központ és Könyvtár igazgatóját, Nádházi-Tálas Csillát, a hajdúszoboszlói Kovács Máté Művelődési Központ és Könyvtár igazgatóját, Berényiné Szilaj Ilonát, a Debreceni Művelődési Központ igazgatóhelyettesét, Szőnyi Sándornét, a debreceni VOKE Egyetértés Művelődési Központ igazgatóját, Kardos Ilonát és a kabai Mácsai Sándor Művelődési Ház igazgatóját, Vágó Emesét, akik évek óta részt vesznek a Minőség Műhely/ Klub munkájában, ezzel is segítve a megyei intézményeket a felkészülésben és a hálózat erősödésében.

ANGYAL LÁSZLÓ 2013-óta dolgozik a Nemzeti Művelődési Intézetnél, jelenleg Hajdú-Bihar megyei igazgató. 2008-ban az elsők között végezte el a Minőségfejlesztés és közművelődésben képzéseket. 2011-től vesz részt a Minősített Közművelődési Intézmény Címre érkezett pályázatok helyszíni szemlélésén, az utóbbi években vezető auditorként. Wlassics Gyula- és Bessenyei György-díjas közművelődési szakember.